

“HİZMET SENDİKACILIĞI”

Aydınlık Dergisi, 30 Kasım 1997

Yıldırım Koç

Son yıllarda “hizmet sendikacılığı” diye bir kavram tartışılmaya başlandı. Bazı kişiler, bu kavramı kullanarak veya kullanmayarak, ve bu anlayışın ne gibi sonuçlar doğurabileceğini bilerek veya bilmeyerek, sendikaların işlevlerinde ve etkinliklerinde önemli bir değişiklik olması gerektiğini savunuyorlar. Savunulan, sendikaların “ücret sendikacılığını” terk ederek, üyelerine hizmet götürmeyi temel alan bir anlayış ve çizgi benimsemeleridir.

Sendikalar tabii ki salt ücret veya toplu sözleşme ile sınırlı bir perspektifi aşmalıdır. Sendikalar mutlaka üyelerine çeşitli hizmetleri de sunmalıdır. Ancak sendikacılığın asıl işlevi, görevi ve etkinliği, başta uluslararası tekelci sermaye olmak üzere, sermayeye karşı işçilerin ve işçi sınıfının hak ve çıkarlarını korumak ve geliştirmeye çalışmak; emperyalizmin ulusal devletleri parçalamaya ve zayıflatmaya çalıştığı günümüzde, demokratikleştirmeyi hedeflediği ulusal devlete sahip çıkmak; demokratikleşme için mücadele etmektir. Bu mücadelede ana araç ise, temsil edilen üyelerin ve onun ötesinde işçi sınıfının tümünün ve tüm emekçi sınıf ve tabakaların örgütlü ve disiplinli eylemliliğidir.

Bazı çevrelerde savunulan “hizmet sendikacılığı”nın uç bir örneği, ne anlatmak istediğimi daha iyi açıklayacaktır.

“Hizmet sendikacılığı”nın belki de en gelişkin örneği, Singapur Ulusal Sendikalar Konseyi’dir. Singapur Ulusal Sendikalar Konseyi’nin son genel kurulu, 3-5 Nisan 1997 tarihlerinde yapıldı. Genel Kurula sunulan çalışma raporunda ise bu örgütün faaliyetleri anlatılıyor.

Bizim genel kurul raporlarımızda gururla hazırlanan eylem sayfalarımız vardır. Her sendika ve konfederasyon, genel kurul raporlarını eylem resimleriyle süsler. Diğer etkinlikler bizim açımızdan ikinci önemdedir.

Singapur Ulusal Sendikalar Konseyi ise “hizmet sendikacılığı” yapmaktadır. Örgütün genel kurul raporunda, üç yıllık dönemde tek bir eylemden söz edilmemektedir, çünkü eylem, örgütlenme, mücadele, v.b. yoktur. Genel kurul raporunda yalnızca “hizmetler” yer almaktadır.

Singapur Ulusal Sendikalar Konseyi’nin “hizmetleri” şöyle özetlenebilir ¹:

- 7500 taksi ve 150 minibüsten oluşan bir ulaştırma kooperatifi;
- Sigorta şirketi;
- Singapur’un en büyük süpermarketler zinciri (59 satış mağazası);
- Diş sağlığı merkezleri (2 merkez);
- Eczaneler;
- Radyo (2 adet);
- Çocuk bakım merkezleri (19 merkez);
- Yaşlı bakım kooperatifleri;
- Konut kooperatifleri;
- Çeşitli şirketlere yatırım yapan Singapur Emek Vakfı;
- Singapur Tüketiciler Birliği;
- Dinlenme Merkezleri.

Bu girişimler önemlidir. Ancak bu girişimler, mücadelecı bir sendikacılığa destek olmak amacıyla gerçekleştirildiğinde önemlidir. Yalnızca bunlara dayalı bir sendikacılık ise, Singapur’da olduğu gibi, devletin uzantısı ve sermayenin aracı konumundadır.

¹ NTUC, **Triennial Delegates’ Conference (3-5 April 1997)**, Singapore, 1997 ve **The NTUC Family**, Singapore, 1992.